

Høringssvar vedr. grundvand i Kommuneplan 24

Nedenstående høringssvar skal ses i sammenhæng med *Skovrejsning* under hovedtemaet *Natur & Landskab* samt *Landbrug* og *Turisme* under hovedtemaet *Erhverv & Turisme*. Hvorfor Orø Lokalforum forventer, at høringssvaret sendes til de respektive afdelinger i Holbæk Kommune.

Lokalforum ser et stort behov for at beskytte Orøs drikkevand. Ikke mindst fordi Orø som en mindre ø har relativt beskedne grundvandsressourcer, og lerlaget over drikkevandsinteresserne generelt er tyndt og flere steder meget tyndt. Samtidig er hele Orø blevet vurderet som generelt nitratfølsom.

I Holbæk Kommunes forslag til kommuneplan er hele Orø udlagt som drikkevandsinteresser med en enkelt lille undtagelse omkring Brønde. Orø Lokalforum ser med glæde, at indsatsområderne er stort set sammenfaldende med de områder, der er udpeget som særlige drikkevandsinteresser. Derfor undrer det, at prioriteringen af at beskytte Orøs grundvand er sat til prioritet **Mellem**.

I den forbindelse undrer det også, at indvindingsoplandet til både Salvig og Færgebakkerne vandværker ikke er karakteriseret som områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Om at se indsatsområderne i sammenhæng – et opgør med silotænkning

Indsatsen i forhold til grundvand, og dermed drikkevand, bør ses i sammenhæng med de områder, Holbæk Kommunes udpeger til primær skovrejsning, der dækker ikke ubetydelige dele af vandværkernes indvindingsoplande. Dog gælder det ikke indvindingsoplandet for Bybjerg vandværk, der er det vandværk med den største indvinding, hvor størstedelen af indvindingsoplandet ligger i bevaringsværdigt landskab.

Gennem EU's Vandrammedirektiv og Nitratdirektiv og de vedtagne nationale indsatsplaner samt Trepartsaftalen, der formodentlig vil blive vedtaget af Folketinget i løbet af efteråret, vil Holbæk Kommune blive forpligtet til en øget indsats for at reducere nitratudvaskningen til Isefjord. En problemstilling, der tilsyneladende ikke behandles i udkastet til ny kommuneplan. Da langt størstedelen af Orøs landbrugsjord naturligt afvander mod fjorden og ofte er drænet, ses der et behov for at reducere nitratforbruget på Orø. Et reduktionsbehov der øges med den forventede fremtidige øgede nedbør.

Desuden bør grundvandsbeskyttelsen ses i sammenhæng med den indsats Holbæk Kommune har gjort for at udvikle turismeerhvervet og de rekreative områder på Orø bl.a. gennem turismeprojektet *Den strategisk fysiske udviklingsplan for bæredygtig turisme på Orø (SFU)*. I den forbindelse bør en indsats for grundvandsbeskyttelse, i tråd med Trepartsaftalen, sammentænkes med en styrkelse af biodiversiteten ved at give plads til natur og mere skånsomme dyrkningsformer på Orø, som i dag har en meget høj dyrkningsgrad – set i forhold til gennemsnittet for Danmark.

Under hovedtemaet *Erhverv & Turisme* er alle Orøs nuværende landbrugsarealer kategoriseret som særligt værdifulde landbrugsarealer (SVL), der som udgangspunkt ikke omfatter skov. Der ses således en divergens i forhold til kommunens ønsker om betydeligt øget skovrejsning på Orø,

hvilket efterlader tvivl om, hvilke af de to områder, skov eller landbrug, Holbæk Kommune prioriterer? Der bør derfor foretages en prioritering mellem Orø's landbrugsarealer i forhold til, hvilke der er særligt værdifulde i forhold til landbrug (SLV), og hvilke der bør inddrages i forbindelse med skovrejsning eller til rekreative områder. I den forbindelse skal der bl.a. tages hensyn til beskyttelse af grundvand og reduceret nitratudvaskning til Isefjord. Det vil være nærliggende alene at udpege de bevaringsværdige landskaber med landbrug, under tema *Landskaber* i hovedtema *Natur & Landskab*, som SLV.

Den fremtidige prioritering af landbrugsjord er et emne af så vigtig karakter for Orø's fremtid, at Orø Lokalforum forventer at blive inddraget i en drøftelse af, hvordan der kan iværksættes en borgerinddragelsesproces, så det ikke alene er de nuværende lodsejere, der høres.

Behov for en koordineret indsats

Sammenfattende vurderer Orø Lokalforum, at der af hensyn til grundvandet og Isefjord er behov for et generelt reduceret forbrug af nitrat og pesticider på Orø, og et forbud mod brug i områder med særlige drikkevandsinteresser (ODS), der er sammenfaldende med de områder, som Holbæk Kommune har udpeget til indsatsområder.

Det kan enten sikres gennem varige tinglyste aftaler for de pågældende områder, eller gennem skovrejsning. Det er for Orø Lokalforum vigtigt at pointere, at vi gerne ser mere skovrejsning, men samtidig ønsker at dele af Orø, af kulturelle og erhvervsmæssige årsager, fastholdes som landbrugsområder, hvor jorden enten dyrkes uden brug af nitrat og pesticider eller områderne anvendes til afgræsning.

Den store udfordring med Holbæk Kommunes forslag til Kommuneplan er, at såvel varige tinglyste aftaler mod brug af nitrat og pesticider som skovrejsning, er overladt til frivillige aftaler med den enkelte lodsejer.

Der vil formodentlig på Orø være flere lodsejere, der vil være indstillet på at indgå frivillige aftaler mod brug af nitrat og pesticider og/eller vil tage imod tilbud om støtteordninger til skovrejsning. Men der vil også være enkelte lodsejere, der vil modsatte sig sådanne løsninger.

Derfor ser Orø Lokalforum et stort behov for, at prioriteringen for beskyttelse af grundvand i hele indsatsområdernes areal hæves til **høj prioritet**, hvilket vil muliggøre, at Holbæk Kommune kan give de lodsejere, der ikke vil indgå frivillige aftaler eller rejse skov, et påbud. Med en sådan prioritering vil der opstå en positiv synergi, der tilgodeser flere af Holbæk Kommunes indsatsområder.

En sådan prioritering vil samtidig betyde, at vandværkerne, Lokalforum, Beboerforeningen, lodsejere og enkeltborgere i samarbejde med Holbæk Kommune kan søge fondsmidler til at omlægge landbrugsjord til gødnings- og pesticidfri eller alternativ til at frikøbe landbrugsjord.